

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 „
Pe 3 luni 8 „

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Studentii plătesc pe jumătate
Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

S U M A R

DIMITRIE CHEBAPCI;

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de casație și justiție, secția I: *Căpitan Dimitriu Dimitrie cu Ministerul de Resbel;*

Idem: *Ilie Sânceleanu cu General Budișteanu și alții;*

Idem Secț.-Vacanțelor: *Elena V. Tiron cu Ministerul de Finanțe;*

Curtea de apel din Craiova, secția II: *Gr. Eliad cu Elefterie Georgescu;*

Mișcări în magistratură. — Telegramme de condoleanță primite de D-na Chebapci. — Bibliografie.

DIMITRIE CHEBAPCI

Duminecă, 8 August, câte-va ore numai dupe aparițiunea numărului 28 al ziarului nostru, o veste crudă veni să ne umple inima de durere.

Dimitrie Chebapci, iubitul și distinsul nostru director, acela care în ajun ne părăsise cu zâmbetul pe buze, încetase de a mai fi; dânsul 'și găsisse o moarte tragică în apa Lotrului, la Brezoiu, județul Vâlcea, undé se dusesese să facă băi. Vestea era așa de neașteptată, lovitura ce primeam era așa de crudă, în cât nu ne venea să credem că directorul nostru, amicul și călauza noastră, acela care numai departe de cât în ajun, în mijlocul nostru, plănuia cum să mai îmbunătățească încă ziarul și ne da sfaturi foarte judicioase pentru propășirea gazetei, să fi încetat din viață! Dar vai, adevărul, crudul adevăr, așa era: *Chebapci nu mai era!*

Dimitrie Chebapci s'a născut în luna Octombrie 1854, în Orașul Reni din Basarabia, din părinții *Ion și Zoe Chebapci*; tatăl său, unul din cei mai cu vază comercianți din Reni, 'și-a dat toate

silințele ca să dea o bună și solidă instrucțiune fiului său; în anul 1863, *Dimitrie Chebapci* terminând cu succes clasele primare la școala din Reni, fu trimis de tatăl său la liceul național din Iași; aci tînărul *Chebapci* fu unul din cei mai aplicați elevi, și inteligența sa 'l făcu să fie, în anul 1870, unul din cei mai eminenți absolvenți ai aceluși liceu; de aci dânsul plecă în Belgia, și urmă cursurile facultății de drept din Gand, unde, cu niște profesori ca celebrii jurisconsulți F. Laurent, Van Vetter și alții, la vârsta de abia 19 ani, luă doctoratul în drept obținând diploma de laureat al facultății din Gand.

Intors în țară în anul 1873, se stabili ca avocat la Tecuci, unde a profesat avocatura până la anul 1878. Cercul era însă prea mic pentru o inteligență vastă ca a lui *Chebapci*, și deci dânsul se hotărâ să vină să profeseze în București, unde se și stabili în anul 1878. Aci în curând *Chebapci* se făcu cunoscut ca unul din cei mai talentați avocați, și la anul 1880 se căsători cu d-șoara Agripina Teodoru Avinianu, fiica regretatului avocat Gavril Teodoru Avinianu, care profesă avocatura cu o deosebită distincțiune numai pe lângă Inalta Curte de Casație. Era cumnatul D-lui avocat George Th. Avinianu și al căpitanilor Alex. Avinianu și Dim. Th. Avinianu. Din această căsătorie a rămas pe urma lui *Chebapci* două copile: *Cassandra* și *Maria*.

Inteligență vie și pătrunzătoare, *Dimitrie Chebapci*, prin vasta sa cultură juridică și literară, prin variabilele sale cunoștințe, prin elocința, dicțiunea sa, prin judecata sa dreaptă, prin argumentațiunea sa clară, rațională și convingătoare, știu în scurt

timp să câştige un loc de frunte între fruntaşii baroului din capitală. De şi pleda înaintea tuturilor instanţelor judecătoreşti din capitală şi provincie, însă unde *Chebapci* era foarte mult apreciat, era înaintea Curţii de Casaţiune; dintr'o statistică publicată în anul 1885, se constată că *Chebapci* avea cele mai multe procese înaintea acelei supreme instanţe judecătoreşti. Nu a fost proces celebru înaintea Curţii de Casaţiune în care să nu figureze cu distincţiune şi *Chebapci*; așa, între altele s'a distins în recursul Pietraru, cel care a atentat la viaţa primului ministru I. C. Brătianu, în recursul făcut de Țăranu condamnat pe nedrept de consiliul de război, — recurs care, — în urma strălucitei pledoarii a lui *Chebapci*, a fost admis și decisiunea consiliului de război casată fără trimitere.

Chebapci, pe lângă vastele sale cunoștințe juridice, posedă o cultură literară și istorică din cele mai întinse, și în anul 1881 el a dat la lumină o „Istorie critică a Românilor“ în care dovedește o profundă erudițiune.

Opera însă de căpetenie a lui *Chebapci*, aceia care a atras atențiunea tuturilor oamenilor de drept din țară și care va face neperitor numele lui *Chebapci*, este tratatul său de procedură civilă, din care a apărut până acum 5 volume, iar al 6-lea este sub tipar. În această operă *Chebapci* a dovedit cât era de savant în știința dreptului și cât de mare era puterea sa de concepție și de muncă.

Amic devotat, inimă generoasă, milos peste fire, *Chebapci* era tot de-a-una gata să și pună știința și talentul său, cu desinteresare, în apărarea orî cărui nedreptățit. Câte-va zile numai înainte de a muri, și întrerupsese cura ce făcea la băi, ca să vină în București, să apere, în mod gratuit, înaintea Curții de casațiune, pe recurenții Banghereanu și Ficșinescu, condamnați pentru propagandă socialistă pe la sate.

Acesta era *Chebapci*!! Iată pentru ce vestea morții sale a umplut de durere inimile tuturor celor ce l'au cunoscut.

Dacă pentru nemângăeatele soții și copile ale lui *Chebapci* ca și pentru toată familia lui, mai poate fi vre-o alinare a suferințelor îndurate în urma crudei lovituri ce a primit, acea alinare o pot găsi în regretele unanime ce amicii și cunoșcuții lui *Chebapci* le-au transmis atât prin graiul cât și

prin scrisori și telegrame, pe cari le publicăm în numărul de azi al ziarului nostru.

Depunând tributul nostru de admirațiune și recunoștință pe mormântul singuratic din munții Brezoiului, de abia închis, al aceluia care a fost directorul și amicul nostru, trimitem văduvei, copilelor și întregii sale familii, cu cari împărtășim durerea nemărginită, espresiunea sincerilor noastre sentimente de condoleanță.

Curierul Judiciar.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I
Audiența de la 8 Iunie 1899

Președenția d-lui Gr. LAHOVARI, Președinte

Căpitan Dimitriu Dimitrie cu Ministerul de Resbel

Pensiuni militare. — Condemnațiune ce atrage și pierderea drepturilor politice. — Dacă militarul condamnat ast-fel pierde și dreptul la pensiuine. (Art. 21 din legea pensiunilor militare din 1889; art. 256 din codul de justiție militară; art. 140 și 141 codul penal; art. 19 din legea electorală).

Dreptul unui militar de a dobândi saii de a se bucura de pensiuine se pierde nu numai în casurile prevăzute de legea penală, dar și atunci când militarul se află în vre-una din împrejurările cari fac a se ridica exercițiul drepturilor politice.

Ast-fel, militarul care este condamnat pentru delictul prevăzut și pedepsit de art. 140 și 141 din codul penal ordinar, condamnațiune care'l face nedemn de a fi alegător, pierde și dreptul la pensiuine.

Decisiunea No. 202/99.—Respins recursul făcut de Căpitanul Dimitriu Dimitrie contra decisiunii Curții de Apel din București, Secția I. cu No. 65/98, în proces cu Ministerul de Resbel.

Curtea;

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier Al. Degré;

Pe d-nii avocați Șt. Șoimescu, M. Korné și N. Papadat în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Budișteanu în combateri;

Deliberând;

Asupra motivului de casare:

«Decisiunea Curții de Apel se întemeiază pe articolele cu totul străine de firea pricinii și violează autoritatea lucrului judecat prin decisiunea Consiliului de Război art. 37 al. 3 și 5 din legea organică a Curții de Casație.»

«Curtea invoacă art. 140 și 141 cod pen., art. 21 din legea pensiunilor militare din 9 Iunie 1889 și art. 19 din legea electorală, atunci când numai art. 256 din codul de justiție militară și 185 același cod erau aplicabile și nu ține seamă de ceia-ce s'a judecat de către consiliul de război.»

Având în vedere că, prin decisiunea supusă recursului Curtea de Apel din București, sec. I., admitând cererea de revisuire făcută în Ministerul de Răsboi pe motiv că Statul n'a fost apărat, respinge în fond cererea recurentului de azi, Căpitan Dimitriu Dimitrie, de a fi regulat la pensiuie, pe motiv că dânsul a fost condamnat la un an de zile închisoare pentru faptul prevăzut de art. 256 cod. just. militare și art. 140 și 141 cod. penal ordinar ;

Având în vedere art. 21 din legea pensiunilor militare din 1889, sub imperiul căreia reclamantul a împlinit etatea și a dobândit dreptul de a cere să i se reguleze pensiunea ;

Considerând că, după dispozițiunile acestui articol dreptul de a dobândi sau de a se bucura de pensiuie se pierde nu numai în casurile prevăzute de legea penală, dar și atunci când militarul se află în vre-una din împrejurările care fac a se ridica exercițiul drepturilor politice ;

Că prin urmare, după acest text de lege, independent de condamnățiunea unui militar, printr'o hotărâre judecătorească, la destituire care conform art. 185 cod. just. militare trage după sine pierderea dreptului la pensiuie, militarul perde acest drept fatalmente, ca o consecință legală și civilă și atunci când se găsește într'o împrejurare care îi ridică drepturile politice ;

Considerând în specie, recurentul fiind condamnat prin sentința consiliului de revizie a corp. III de armată, cu No. 87/86, pentru delictul prevăzut pe lângă art. 256 cod. just. militare și de art. 140 și 141 c. penal ordinar, e nedemn, după art. 19 legea electorală, de a fi alegător și ast-fel prin chiar efectul acestei condamnări găsindu-se într'un adin împrejurările care fac a i se ridica drepturile politice, urmează a i se aplica dispozițiunile art. 21 citat în virtutea căruia el a perdut dreptul la pensiuie ;

Că Curtea judecând ast-fel și decisiunea sa basându-se pe textele de lege relative la materia ce ne preocupă, n'a violat nici autoritatea lucrului judecat și motivul fiind neîntemeiat urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge, etc.

Audiența de la 8 Iunie 1899

Președenția d-lui G. R. LAHOVARI, Președinte

Ilie Sănceleanu cu General Budișteanu și alții.

Testament. — Concubinagiū. — Dacă este o cauză de nulitate a testamentului făcut de concubină în favoarea concubinului său.—Dacă este o presumpțiune de manopere dolose.

Martori. — Aprecierea depunerilor lor. — Cestiune de fapt.—Suveranitatea instanțelor de fond.

1) *Concubinagiul nu constituie pentru concubin o incapacitate de a primi de la concubina sa o liberalitate prin testament, și prin urmare nu poate fi o cauză de nulitate a testamentului, dar este o puteriuică presumpțiune a manoperilor dolose întrebuintate de concubin pentru a despoia pe concubina sa de averea ei în profitul lui.*

2) *Coroborarea diferitelor depozițiuni ale martorilor, sinceritatea lor și puterea lor de convingere este o cestiune de apreciere, rezervată exclusiv instanțelor de fond.*

Decisiunea No. 234/99—Respins recursul făcut de Ilie Sănceleanu, contra decisiunei Curței de Apel din Craiova, secțiunea II cu No. 128/98 în proces cu General Budișteanu și alții ;

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Ch. Pherekyde ;

Pe d-l avocat M. Korné, în dezvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-nii avocați D. Giani și N. Mitescu, în combateri ;

Deliberând ;

Asupra motivului I de casare :

«Exces de putere și violare de lege.

«Curtea de și constată că în drept concubinagiul nu constituie o cauză de nulitate a testamentelor, totuși în fapt acesta este singurul motiv pe care se întemeiază spre a pronunța nulitatea testamentului și judecând ast-fel curtea crează incapacități neprevăzute de lege».

Având în vedere decisiunea supusă recursului, din care rezultă că, intimații de azi cerând anularea testamentului făcut de Elena Sefendache, născută Socoteanu, prin care lasă legatar universal pe toată averea sa pe Ilie Sănceleanu, Curtea de Apel din Craiova, secția II, stabilind că testamentul a fost dobândit de legatar numai prin captațiune și violență, admite cererea și anulează zisul testament ;

Considerând că, prin hotărârea sa Curtea susține, că chiar dacă reclamanții ar dovedi că ar fi existat concubinagiū între testatoare și Sănceleanu, aceasta nu crează în drept o incapacitate pentru concubin de a primi o liberalitate de la concubina sa și mai departe examinând un concubinagiū pătat de adulter susține, că nici chiar acest concubinagiū orî cât de hidos, nu poate fi o cauză de anularea testamentului, dar este o puternică presumpțiune a manoperilor dolose ce Sănceleanu întrebuinta pentru a despoia pe concubină de averea sa în profitul lui ;

Că ast-fel fiind, mijlocul de casare este neexact în fapt de ôre-ce Curtea n'a anulat testamentul pentru concubinagiū, ci pentru captațiune și violență și prin urmare n'a creat nici o incapacitate după cum se pretinde de recurent.

Asupra motivului II :

«Exces de putere. Curtea admite ca motiv de nulitatea testamentului captațiunea, fără a indica faptele din care ar reesi manoperile dolose, și fără ca martorii să fi precizat asemenea fapte. Tot prin exces de putere Curtea înlătură depozițiile martorilor noștri și denaturază depozițiile marturilor adversarilor cari nu arată nici un fapt precis, care ar constitui captațiunea în special».

Considerând că, prin decisiunea supusă recursului Curtea stabilește, din depozițiuni de martori, o serie de fapte cari îi fac convingerea că Sănceleanu prin manopere frauduloase, suprimarea voinței și vicierea consimțimentului testatoarei, a reușit a o determina să'i facă testamentul în favoarea sa ;

Că ast-fel fiind, în această privință motivul e neexact în fapt ;

Considerând că, în ce privește depozițiunile martorilor

se constată, că Curtea a avut în vedere și a discutat depozițiile martorilor propuși de recurent;

Că coraborarea diferitelor depozițiuni, sinceritatea lor și puterea lor de convingere este o cestiune de apreciere rezervată exclusiv instanțelor de fond și prin urmare motivul e neîntemeiat și în această privință;

Asupra motivului III:

«Mai mult, Curtea admite tot prin exces de putere că în specie, testamentul ar fi fost smuls prin violență iarăși fără a arăta în ce consistă violența și fără a ține socoteală de depozițiunile martorilor.»

Considerând că, odată testamentul anulat pentru cauză de captațiune și hotărârea Curței menținându-se pe acest punct este inutil a mai discuta acest motiv care prin urmare urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, respinge etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secț. VACANT.

Audiența de la 2 Iulie 1899

Președenția d-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Elena V. Tiron cu Ministerul de Finanțe

Pensiuni.—Medici.—Epidemie.—Boale contractate din cauza epidimiilor în exercitiul funcțiunilor.—Ce drept la pensie au.— În ce condițiuni.— Cărți sunt dovezile admise.— (Art. 177 din legea sanitară).

Asemănat art. 177 din legea sanitară, inspectorii sanitari, medicii primari de județe, medicii de orașe, plăși, ect., plătiți din casa statului, a județelor sau comunelor, cari în timp de epidemie, și în exercitiul funcțiunei lor, vor fi contractat, infectându-se de la bolnavi, maladii din cari au rezultat pentru ei incapacitatea permanentă de serviciu, sau moartea, având sau neavând anii de serviciu, vor primi ca pensie leafa întreagă ce au avut, fără însă ca să întreacă maximum prevăzut de legea pensiunelor, și aceste pensii sunt reversibile asupra familiei, conform prescripțiunilor legii pensiunelor iar proba că maladia a fost contractată în timp de epidemie și în exercitiul funcțiunei, se poate face prin oricare mijloace de probațiune prescrise de dreptul comun.

Ast-fel, este casabilă decisiunea Curții de apel care respinge probele propuse pe motiv că legea cere alte dovezi de cât constatările oficiale făcute de autoritățile medicale sau administrative, fără să arate măcar în care a nume lege se găsește exprimat acest principiu.

Decisiunea No. 179/99.—Casată decisiunea Curței de Apel din București, secția III cu No. 274/98, dată în procesul dintre Elena V. Tiron cu Ministerul de Finanțe.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Liciu;

Pe d-l D. Chebapci în desvoltarea motivelor de casare și pe d-l I. Pictorian în combateri, precum și pe d-l Procuror St. Stătescu în conclusiuni;

Deliberând:

Asupra mijloacelor de casare invocate:

I. «Greșită interpretare a art. 177 din legea sanitară care dând dreptul să se bucure ca pensie de leafa întreagă de serviciu, medicilor care în timp de epidemie și în timpul funcțiunei lor vor fi contractat de la bolnavi maladii din cari au rezultat pentru ei incapacitate permanentă de lucru sau moartea nu prevede ca epidemia să fie declarată sau constată într'un anume mod, și deci existența acestor epidemii poate fi constată, conform dreptului comun, prin toate mijloacele permise de lege și chiar prin martori, aceasta încă cu atât mai mult cu cât din întreaga economie a legii și regulamentului sanitar, cari enumără boalele epidemice și infecțioase prescrise prin art. 72 din regulamentul pentru serviciul sanitar de județe, că existența chiar a unui singur cas de asemenea boală constituie epidemia».

II. «Abusul de putere comis de Curte, care, pe baza considerantelor din decisiunea No. 320/98 a comisiunei pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie, considerante pe cari Curtea și le-a însușit, n'a ținut seamă de certificatul Primăriei comunei Scorțeni No. 1442 și de adresa Prefecturii de Prahova No. 9700, acte din cari se constată existența epidemiei de către autoritățile administrative în drept a o face conform legii sanitare»;

III. «Abusul de putere comis de Curte prin respingerea cererei subsidiare de a se permite dovedirea prin martori a existenței epidemiei»;

Având în vedere decisiunea supusă recursului;

Văzând art. 177 din legea sanitară;

Considerând că, rezultă din dispozițiunile acestui articol că, inspectorii sanitari, medicii primari de județe, medicii de orașe, plăși ect., plătiți din casa statului, a județului și comunelor, cari în timp de epidemie, și în exercitiul funcțiunii lor, vor fi contractat, infectându-se de la bolnavi, maladii din cari au rezultat pentru ei incapacitatea permanentă de serviciu sau moartea, având sau neavând anii de serviciu, vor primi ca pensie leafa întreagă, ce au avut, fără ca aceasta să întreacă maximum prevăzut de legea pensiunilor, și aceste pensii vor fi reversibile asupra familiei, conform prescripțiunilor legii pensiunilor;

Considerând că, întru cât nici prin acest articol, nici prin vre-o altă dispozițiune a legii sanitare, nu sunt anume indicate mijloacele de probațiune în cât privește constatarea timpului de epidemie, rămâne învederat că o asemenea probă se poate face prin oricare mijloace de probațiune prescrise de dreptul comun;

Considerând în speță că, se constată din decisiunea supusă recursului, că recurenta, pentru a dovedi că soțul său a contractat tifosul, care i-a și cauzat moartea, în esercițiul funcțiunei sale de medic de plasă și cu ocaziunea acestui serviciu, în timpul de epidemie, a prezentat Curței de apel o serie de acte emanând de la diferite autorități administrative și comunale cu cari voia a dovedi existența epidemiei de tifos tocmai în

timpul când soțul său se găsea în acele localități, exercitându-și profesiunea sa de a extermina acea epidemie ;

Că pe lângă aceste acte, reclamanta a cerut să dovedească prin alte mijloace și prin martori, că epidemia a existat și că n'a putut fi constatată prin medicul plășii, însărcinat cu asemenea constatare, pentru că acel medic era tocmai soțul ei, care a murit când ar fi trebuit să facă constatarea ;

Că Curtea de apel, fără a se pronunța asupra acestei circumstanțe și fără a examina dovezile ce reclamanta cerea a produce, le respinge a priori pe principiul că legea nu admite alte dovezi de cât constatările oficiale făcute de autoritățile medicale sau administrative ;

Considerând că, Curtea nici nu arată în care anume lege se găsește exprimat acest principiu ;

Că procedând ast-fel, Curtea comite un exces de putere și o omisiune esențială.

Pentru aceste motive, casează, etc.

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența de la 22 Mai 1899

Președinția d-lui G. D. BILDIRESCU, Președinte

Gr. Eliad cu Elefterie Georgescu

Prescripțiune. — Bilete la ordin. — Vechiul cod comercial. — Când se aplică prescripțiunea de cinci ani. — (Art. 184 vechiul cod comercial).

Comercianți. — Fapte de comerț. — Vechiul cod comercial. — Ce se consideră ca fapte de comerț. — Asociațiune. — Exploatare de păduri. — Fapte de comerț făcute de o persoană, în mod izolat, la o anumită epocă. — Dacă fac ca acea persoană să fie considerată și în urmă ea comerciant. — Dacă biletele la ordin semnate în urmă pentru alte fapte se prescriu prin cinci ani. — (Art. 1 din vechiul cod comercial).

Acțiune comercială. — Noul cod comercial. — Unde se introduce. — Bilete la ordin semnate sub vechiul cod comercial. — (Art. 3 și 270 din noul cod comercial).

1) *Asemănat art. 184 din vechiul cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, iscălite de comercianți, sau făcute pentru fapte de comerț, se prescriu prin cinci ani.*

De aci rezultă că pentru ca această prescripțiune cincinală să fie aplicabilă, câtă ca biletul la ordin să fie sau iscălit de un comerciant, sau făcut pentru fapte de comerț, căci numai ast-fel 'și capătă acest act comercialitatea, și prin urmare, când cel ce semnează un bilet la ordin nu este comerciant, sau nu este făcut pentru un act de comerț, atunci biletul la ordin este un act civil, și deci un atare act este supus prescripțiunii de drept comun, adică celei de 30 de ani.

2) *După dispozițiunile art. 1 din vechiul cod comercial, comercianți sunt aceia cari fac fapte de comerț și au comerțul ca o profesiune obicinuită.*

3) *Simpla constituire a unei asociațiuni, cum ar fi o societate constituită în scop de a exploata o pădure, fără ca în realitate să se dovedească că scopul asociațiunii este îndeplinit, nu constituie nici odată un act de comerț, după vechiul cod comercial.*

4) *Faptul că o persoană, la o anumită epocă, a întreprins, în mod izolat, câte-va lucrări de natură*

comercială, aceasta nu-i poate conferi calitatea de comerciant, așa că biletele la ordin semnate de dânsa în urma săvârșirii acelor acte, și pentru alte afaceri, nu se prescriu prin cinci ani.

5) *După noul cod comercial, acțiunile derivând din biletele la ordin, trebuiesc introduse înaintea tribunalului comercial, chiar dacă acele bilete au fost semnate sub vechia legiuire comercială de o persoană necomerciantă.*

Decisiunea No. 11/99. — Respins apelul făcut de Gr. Eliad contra sentinței Tribunalului Ilfov, secția comercială cu No. 211/95 în proces cu Elefterie Georgescu.

S'a ascultat : d-nii T. Stelian și C. M. Ciocazan în desvoltarea motivelor de apel și d-nii N. A. Papadat și C. Marinescu în combateri ;

Curtea deliberând ;

Asupra apelului făcut în termen de către Grigore Eliad, contra sentinței tribunalului Ilfov, secția comercială cu No. 211/95 ;

Având în vedere susținerile și actele prezentate de părți ;

Considerând că, din toate acestea rezultă, că intimatul Elefterie Georgescu fiind posesor a patru bilete la ordin, semnate de apelantul Gr. Eliad, toate în sumă de lei 14850 și cu datele : 20 Februarie 1879, 7 Iulie 1879 și 21 August 1879, a reclamat în judecată pe apelantul Gr. Eliad pentru plata acestei sume înaintea tribunalului Ilfov, secția comercială, și care prin sentința No. 211/95, astă-zî apelată, l'a condamnat la plata acestei sume contra cărei sentințe dânsul făcând apel, să opune la plata acestei sume invocând prescripțiunea prevăzută de art. 184 din vechiul cod comercial, în timpul căruia au luat naștere și au avut scadența aceste acte ;

Considerând că, ast-fel fiind faptele, câtă să vedem, dacă prescripțiunea invocată de apelant, este sau nu fondată ;

Având în vedere dispozițiunile art. 184, vechiul cod comercial, din care rezultă că, acțiunile derivând din biletele la ordin, iscălite de comercianți sau făcute pentru fapte de comerț, se prescriu prin cinci ani ;

Că ast-fel dar, pentru ca această prescripțiune din acest text să fie aplicabilă, câtă ca biletul la ordin să fie sau iscălit de comersant, sau făcut pentru fapte de comerț, căci numai ast-fel 'și capătă acest act comercialitatea, și prin urmare când cel ce semnează un bilet la ordin nu e comersant, sau nu e făcut pentru un act de comerț, atunci biletul la ordin este un act civil, și prin urmare prescripțiunea prevăzută de art. sus menționat nu-i este aplicabilă, fiind supus un atare act prescripțiunii de 30 ani, a dreptului comun ;

Considerând că, ast-fel fiind, apelantul ca să dovedească că biletele la ordin în speță, sunt supuse acestei prescripțiunii, a invocat faptul că dânsul când a semnat aceste bilete la ordin a avut calitatea de comersant și ca să o dovedească a invocat :

1) Actul de asociațiune între dânsul și A. Golescu și alții, pentru exploatarea pădurei de la Adjud ;

2) Construirea egourilor de la Galați ;

3) Intreprinderea construcțiunei cheiului din portul Brăila, și

4) Proba testimonială.

Prin urmare acum cată să vedem dacă din aceste acte și probe invocate de dēnsul rezultă sau nu, că apelantul la 1879 când a semnat acele bilete la ordin, era comerciant ;

Considerând că, după dispozițiunile art. 1 din codul vechiū comercial, rezultă că aceia sunt comercianți, cari fac fapte de comerț, și aū comerțul ca o profesiune a lor obicnuită, prin urmare douē condițiunii cere legiitorul vechiū, pentru calitatea de comersant :

1) Faptul pe care-l face o persoană să fie comercial și al

2) Ca acest comerț să constituie profesiunea obișnuită a acelei persoane.

Și că lipsind una din aceste condițiunii, lipsește și calitatea de comersant ;

Considerând că, spre a se vedea în speță dacă apelantul în 1879, când a semnat biletele la ordin, avea sau nu, calitatea de comersant, trebuie să observăm actele ce dēnsul făcea în acea epocă și apoi în urmă să vedem dacă acele acte, fiind chiar comerciale, constituia profesiunea sa obicnuită.

Din actele prezentate de apelant rezultă că, societatea formată între dēnsul cu A. Golescu și alții, pentru exploatarea pădurii de la Adjud, a luat naștere la 2 Noembre 1875 și că era făcută pentru un timp de 18 ani, construcțiunea egourilor de la Galați a luat naștere la 1 Aprilie 1873, cu durata de trei ani și un an pentru întreținere și intreprinderea construcțiunei cheiului din portul Brăila, a luat naștere la 1873, cu durată de 4 ani;

Că ast-fel dară, cele douē fapte din urmă s'aū petrecut înainte epocē de la 1879, și cel d'intēiū de și început înainte epocē din 1879, însă cată să continue și în timpul acestei epocē, ast-fel că numai acest fapt era concomitent cu epoca semnării biletelor la ordin, și prin urmare de acest fapt să ne ocupăm intēiū ;

Considerând că, fără a mai discuta dacă toate aceste fapte sunt comerciale sau nu, și admitându-le că sunt fapte de comerț, totuși, din singurul acest fapt al exploatarei pădurēi, nu se poate deduce calitatea de comersant, căci legiitorul cere pentru aceasta ca actele comerciale să constituie o profesiune obicnuită, și un singur fapt de comerț isolat, nu poate constitui o profesiune obicnuită ;

Că pe lângă acēsta, nu este suficient numai exhibarea acestui act, ci cată și de fapt să dovedească apelantul că executa acea exploatare ;

Considerând că, proba testimonială pe care dēnsul a invocat-o ca să dovedească că în adevēr vindea lemne din acea exploatare, nu poate forma nici o convingēiune, căci din depunerile celor-l'alți martori ai intimatului rezultă contrariū, că dēnsul nu se ocupa cu asemenea fapte la acea epocă ;

Că prin urmare, proba testimonială ne făcēnd convingēiunea curții, apoi rămāne acest act exhibit, ca un simplu act de asociațiune în scop numai de a exploata o pădure, fără ca în realitate să o fi exploatat, ast-fel că simpla constituire numai de asociațiunii, fără ca în

realitate să se dovedească că scopul asociațiunei este îndeplinit, nu constituie nici odată un act de comerț ;

Considerând că, în ce privește cele douē acte, acestea fiind începute și terminate înainte anului 1879 epoca semnării biletelor la ordin, ele nu pot influența în nimic asupra resolvērii cestiunei, dacă apelantul avea sau nu, calitatea de comersant la acea epocă, căci fiind niște fapte petrecute mai înainte semnării acestor bilete la ordin, ori de ar fi fost acte comerciale, ori de nu ar fi fost, ele nu'i puteaū să-'i dea calitatea de cât în timpul pe când se petreceaū și nu s'ar înțelege, cum niște acte terminate la 1877, să mai aibă încă efect a determina calitatea de comersant a apelantului în anul 1879 ;

Considerând că, alegațiunea apelantului că încă la anul 1881, a făcut transacțiunii privitoare la construcțiunea egourilor de la Galați și cheiului de la Brăila, și că prin urmare la 1879, aceste afaceri erau încă pendinte, nu este fondată, de ore ce din însăși transacțiunea prezentată rezultă că ea se făcea în scop de a preintēpina și precurma numeroase procese pendinte și altele eventuale ce existaū între apelant și sindicii mesei falimentului societăței financiare a Romāniei, ast-fel că printr'ēnsa nu se dovedește că la 1879 era încă pendinte construcțiunea egourilor și a cheiului din Brăila, ci din contră, că facerea acestor lucrări aū dat naștere la procese, cari singure numai erau pendinte, iar nici de cum lucrările, și prin transacțiune, acele procese se stingeaū, iar nu lucrările ;

Considerând că, în definitiv, din actele prezentate de intimat și anume, din sentința tribunalului Ilfov, s. II, cu No. 467/79, se constată că apelantul în anul 1879 August, a fost acționat și condamnat la plata 'chiriei caselor din Batiște, unde ședea, pentru semestru Sf. Gheorghe, acel an, care era neplătit, și din procesele verbale ale portărelului N. Constandinidi cu datele de 7, 30 și 31 August tot din anul 1879, se constată că pentru sume de bani ce apelantul datora, i s'a vëndut toată averea sa mobiliară ce o avea la locuința sa din Batiște, și apoi în fața acestor fapte constatate în mod juridic, mai este oare posibil și admisibil de ver-o rațiune, să se creadă, că apelantul în această epocă mai făcea intēprinderile ce voește să stabilească cu actele și martorii ce aū produs ? și cum este posibil ca dēnsul să aibă în exploatare 1250 fălci pădure de la Adjud, să aibă intēprinderile facerei egourilor de la Galați și a cheiului din Brăila, intēprinderi de milioane, când în acel timp i se vindea averea sa mobilă, până chiar și lucrurile cele mai strict necesare ? este învederat că dēnsul nu mai făcea în această epocă, nici un act, din câte invoacă înainte Curții azi, căci pentru a face aceste intēprinderi, trebuia să dispună de un capital sau de un credit oare-care, și de care dispunēnd, rațiunea refuză a crede că lăsa să i se vëndă averea mobiliară, fără a'și achita creanțele ce datora ;

Că ast-fel dar, constatat fiind, că dēnsul la 1879, epoca semnării biletelor la ordin în cestiune, nu făcea nici un act, din cele ce invoacă, apoi faptul că dēnsul anteriormente acestei epocē a intēprins în mod isolat, douē, sau trei lucrări de natură comercială chiar, aceasta nu poate a-i conferi calitatea de comersant pentru

acea epocă, căci calitatea aceasta încetează odată cu încetarea comerțului, și cum apelantul în 1879, nu mai făcea nici un act comercial, apoi densusul nu a putut avea această calitate, ne mai făcând acte comerciale, fără de care dēnsa nu poate să existe;

Că ast-fel fiind dar, la anul 1879, epoca semnării biletelor la ordin, apelantul Gr. Eliad nu făcea nici un act de comerț, nu putea să aibe calitatea de comerciant, decī aceste acte erau semnate de un civil, și prescripțiunea din art. 184 vechiul cod comercial este inaplicabilă;

Considerând că, în ce privește alegațiunea apelantului, cum că biletele la ordin în cestiune sunt acte comerciale, basată pe faptul că acțiunea a fost introdusă de intimat înaintea tribunalului comercial, este nefondată, de oare-ce, actualul cod comercial, sub imperiul căruia este introdusă acțiunea, prin art. 3 al. 14 combinat cu art. 270 declară, fără nici o distincțiune, că biletele la ordin sunt acte comerciale, decī prin această dispozițiune, orī-ce acțiune derivând dintr'un bilet la ordin, cată să fie introdusă înaintea tribunalului comercial, singurul competente a le judeca, fără deosebire, dacă ele au luat naștere sub noul său vechiul cod, căci printr'ēnsa s'a desființat jurisdicțiunea civilă a biletelor la ordin civile, ne mai existând azi, aceste acte ca acte civile, considerându-le însă intactă natura lor, și ca să punem în evidență aceasta n'avem de cât să luăm ipotesa următoare: Dacă legiuitorul ar desființa instanțele comerciale, toate acțiunile derivând din acte comerciale, se vor introduce în mod forțat înaintea tribunalelor civile, singure existente și ele se vor judeca de aceste instanțe fără ca prin aceasta să se schimbe natura ce a avut actul, căci prin dispozițiunea ce ne preocupă numai jurisdicțiunea este schimbată, iară nu actul, pentru că el este deferit acestei jurisdicțiuni așa cum a fost făcut;

Pentru aceste motive redactate D-l consilier I. Urdăreanu, Curtea, respinge apelul.

MIȘCAREA IN MAGISTRATURĂ

D. *Emil Dumitrescu Lefter*, actual procuror de secție la tribunalul Iași, judecător sindic la același tribunal.

D. *Vespasian Erbiceanu*, actual judecător la ocolul I Iași, procuror de secție la Iași.

D. *Vasile Miculescu*, ajutor la judecătoria ocol I de Iași.

D. *Oscar State*, judecător la ocolul Gienila, Tutova.

D. *George Cocea*, jude la ocolul Buhuși-Neamțu, în aceeași calitate la ocolul Coșula-Botoșani în locul d-lui Eduard Leon, care trece în locul d-lui Cocea.

D. *Simion Nicolescu*, actual ajutor la judecătoria Blahnița-Mehedinți, substituit la tribunalul de Buzău.

D. *Ioan M. Ionescu*, actual ajutor la judecătoria Birna-Roman în aceeași calitate la Blahnița-Mehedinți.

D. *Vasile Andreescu*, actual ajutor la judecătoria ocolului II Botoșani, în aceeași calitate la judecătoria ocolului Birna-Roman.

D. *George S. Popovič*, licențiat în drept, ajutor la judecătoria ocolului II Botoșani.

D. *Mihail G. Putap*, licențiat al facultății juridice din Iași, portărel la tribunalul Putna.

D. *G. V. Collini*, licențiat din Iași, actual ajutor la judecătoria Coșula, jud. Botoșani, supleant la tribunalul Tutova, în locul vacant.

D. *C. I. Ștefănescu*, intrunind condițiile art. 61 din legea judecătorilor de pace, ajutor la judecătoria Coșula în locul d-lui Collini.

D. *Haralambie Conachi*, actual portărel la tribunalul Vaslui, cap de portărei la același tribunal, în locul d-lui Sterie Dimitriu, demisionat.

Telegramele de condoleanță primite de D-na Chebapci

Dăm loc aci telegramelor de condoleanțe primite de D-na Agripina Chebapci, cu ocazia morței regretatului său soț Dimitrie Chebapci.

București, 22/8 August.

Mișcați de pierderea neașteptată a eminentului și simpativului nostru confrate Dimitrie Chebapci scumpul d-voastră soț, vă rugăm să primiți expresiunea adâncilor noastre regrete.

Țicu Ștefănescu, Mache Solomonescu, Flămânda, Al. Rozianu, S. Zamfirescu, C. Cernescu, C. Radu, D. Rădulescu, Ilie Ionescu, Dadu Bolintineanu, Al. Dimitriu, I. A. Brătescu, C. C. Anastasiu, Petre Petrescu, Ion Ciulei, I. Marinescu, Săvulescu, N. Obregia, V. Sfetcu.

* * *

Broșteni, 25/8 August.

Rugăm primiți sincerele noastre regrete pentru pierderea iubitului vostru soț și prietenul nostru.

Panu, Buznea, Miculescu, Ghitzescu, M. Antoniu, Isăcescu.

* * *

Gara Fetești, 22/8 August.

Plâng pierderea regretatului meu Director și soțul d-voastră. Societatea perde în Chebapci un soț și părinte iubitor și devotat, perdem printr'nsul pe un avocat și scriitor juridic distins și pe amicul incomparabil de bun.

Codreanu, Proprietarul ziarului «Curierul Judiciar».

* * *

Călimănești, 22/8 August.

Găsindu-mă suferind la Cozia, aflu aici imensa pierdere ce a'ți încercat d-voastră și familia. Vă rog să credeți că împărtășesc marea d-voastră durere și sunt nefericit că nu pot veni să plâng alături cu familia la căpătâiul aceluia care m'a onorat cu o deosebită prietenie. Fie-î țărâna ușoară.

Gheorghe Mironescu.

* * *

București, 22/8 August.

Condoleanțele mele pentru ireparabila pierdere.

Millo.

Câmpu-Lung, 22/8 August.

Adânc mișcat de moartea neașteptată a iubitului d-voastră soț, ilustrul avocat Dimitrie Chebapci, vă rog doamnă a primi cele mai sincere a mele regrete.

Ion Cesărescu.

* * *

Liege, 10 August.

Toți studenții români din Liège, fiind vii mișcați de moartea prematură a distinsului avocat D. Chebapci și a scumpului Domniei-Voastre soț, Vă roagă cu tot respectul, să binevoiți a primi expresiunea celor mai profunde regrete.

I. H. Constantinescu.

Felești, 23/9 August.

Perderea prematură a prea iubitului și ilustrului d-voastră soț m-a umplut sufletul de mâhnire. Rog pe neconsolata soție să primească condoleanțele de regrete eterne.

Procuror Rădulescu.

* * *

Bușteni, 22/8 August.

Terribilmente impresionati dalla immensa irrimediabile disgrazia perdita dell'ottimo marito tuo, presentiamo a te e figlie omaggi condoleanza e mille affettuosi baci. Fatti coraggio cara Agrippina.

Frederica Alfred-Renier.

* * *

Govora, 23/9 August.

Adânc mâhnit de dureroasa pierdere ce încercați prin mărtea iubitului D-voastră soț și părinte, vă rog să primiți pe lângă condoleanțele mele și încredințarea că voi păstra statornică amintirea talentatului avocat și vecinica recunoștință familiei omului de inimă care a apărut pe Iacob Țăranu, Fișinescu și Banghereanu.

V. G. Mortzun

* * *

București, 22/8 August.

Personalul Tipografiei D-lui Ioan S. Codreanu, adânc mișcat de pierderea d-lui Chebapci, Directorul «Curierului Judiciar», Vă roagă să primiți expresiunea regretelor lor însoțite de un imens gol ce se deslănțue în urma îndoliatei știri despre acest eminent bărbat.

Ștefan Tomescu, Șeful Atelierului.

* * *

Măcin, 23/9 August.

Primiți sincere condoleanțe și Dumne-deu să vă întărească împreună cu Casandra și Marioara să suportați pierderea iubitului Mitică.

Elena Ghinescu, Preot Ghinescu.

* * *

Bacău, 22/8 August.

Aflând trista năvelă luăm cea mai mare parte la durerea ce va lovi.

Dumitru Costică Dabița.

* * *

Osebit D-na Chebapci a mai primit diferite scrisori de condoleanțe de la următoarele persoane :

Căpitan Nădejde, Piatra, Vulpeanu, Vila Parapa, Gara Jutești, Frederica Reiner, Mari Ivanovică Thiess, Căpitan Mawr cu D-na, Alfred Ascher și Meci Ascher, Alice Vișan, Smaranda Celărian, Inginer Păun.

* * *

D-na Agripina Chebapci, soția mult regretatului nostru director Dimitrie Chebapci, ne roagă a mulțumi tuturor ziarurilor care au bine-voit a publica articole de condoleanțe pentru pierderea prea iubitului său soț, precum și tuturor persoanelor care au bine-voit, fie prin telegrame, fie prin scrisori, a-și arăta simpatia ce aveau către defunct și a consola familia pentru prematura pierdere a acestui distins bărbat.

Curierul Judiciar.

AVIS PENTRU ABONAȚI

CURIERUL JUDICIAR, în tot timpul vacanței până la 1 Septembrie, va continua să apară regulat, ca și în anii trecuți, la fie care două săptămâni, Duminică; ast-fel numărul viitor va apare Duminică 5 Septembrie.

Administrația.

BIBLIOGRAFIE

A apărut de sub tipar :

Falimentele, tratat sistematic după Doctrină și jurisprudență, partea I fascic. 1 art. 695—714 de

CONSTANTIN N. TONEANU

Licențiat în drept, avocat

Se află de vânzare la autor în Galați. Se trimite franco pentru prețul 5 lei sau ramburs.

Sub presă se află deja fascic. II.

A părut de sub tipar :

Consideratiuni critice
asupra

SISTEMULUI PRIVITOR LA PROBE

COMISIUNI ROGATORII

INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE
însoțite de

Explicațiunea Convențiilor României cu Statele străine

și

FORMALITĂȚILE ACTELOR STRĂINE CE AU A SERVI ÎN ȚARĂ

Studii comparativ privitor la legislațiunea civilă, comercială și penală, la dreptul internațional privat și consular al României, cu detalii privitoare la : Convențiunea consulară cu Italia din 1880 ; de estradițiune cu Marea Britanie și Țările-de-jos din 1893 și 1894, de corespondență directă între tribunalele limitrofe, încheiată cu Rusia în 1894 ; Convențiunea internațională încheiată la Haga în 1896—97, aprobată de Adunările legiuitoare române în 1898, ratificată în 1899, și celelalte convențiuni în vigoare și denunțate în raport cu legiurile și Convențiunile Statelor străine ; cu un Apendice, cuprinzând textele reproduse ale Convențiilor cele mai usale.

DE

DIMITRIE G. MAXIM

Președintele Trib. Comercial Iași

Prețul unei broșuri este : 5 lei la autor și librării.

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE

„S-ta ELISABETHA“

SUB DIRECȚIUNEA

D-nei ELISA CHERENBACH

(Născută Moscu)

BUCURESCI, — STRADA PRIMAVEREI No. 41.

Situat într'unul din cartierile cele mai sănătoase ale orașului, în apropierea Bulevardului Colțea.

Institutul „S-ta Elisabetha“ posedă o instalațiune care corespunde tuturor cerințelor igienice.

Cursuri primare și secundare cu internat și Externat. Cursuri facultative. — Preparațiuni pentru alte școli speciale, Conservator, diferență de materie etc. Deosebit de programul oficial, cursuri libere organizate după școlile din străinătate. — Grădină de copii.

Inscrierile se fac chiar de acum ; cursurile încep la 1 Septembrie.

Prospecte și orî-ce alte informații se trimet la cerere.